

Bernhard Reino

Mälustusi Keltina seltsielust
avastail 1920 - 1940.

Lapsena, kui ma midagi juba mäletama hakkasin, on minu meelde jäätud, et see aeg tehti näitemänge, siiski pakunäkkor ja laulukoor. Tehti pidusi. Rahvanga see aeg veel ei olnud. Pidusi peeti koolimajas s.o. praeguses algklasside majas ja vallamajas, kus praegu asub raamatukogu. Mendis majades siiski tehti 20-30 cm kõrgune kõrgemad, mis kujutas lava. Peamiselt pidudel tehti näitemänge ja tantsiti putkpiioriorkestri saate, valmika lööspilei saate. Kui varem keltina rääbitattema Tuletõye ühingu maja või nagu rahvas seda hüüdnud hakkas seltsmaja elavnes tunduvalt keltina seltsile. Põhineisus ja emjõelisemas seltsiks kurems Tuletõye selts, sest see oli nüüd oma maja, oma putkpiioriorkestri. Kuid ka mõte

2
Teised seltsid said hoogu
juurde, sest nüüd oli kolle
kooskätamisena. Tegutses Raamote-
koogu selts, Puhvaste selts,
Naiskodukaitses, Põllu majandus
selts, Kaitseliit. Maamõõru
selts (Maa) Igal seltsil oli
oma juhatas ja tegutsemis-
programm. Mitmeid inimesed
võtsid mitme ringi tööst osa.
Näiteks puhvaste seltsilükkudel
naiskodukaitses tööst, tuleõrje-
seltsi muud kaitseliidu tööst,
sest igas seltsis oli suunatud
tegevus. Näit. kaitseliidus olles
sai märki laskmas käia, mis
väga vähe noori huvitas.
Muidugi oli see äärmiselt range
kontrolli ja juhendamise all,
et ei juhtuks õnnetust, sest
laskmine toimis viitpüssidest
ja lahingukividega. Ei mäleta,
et oleks õnnetusi juhtunud.
Tuleõrje selts korraldas jälle
pritsivõistlusi ja tuleõrjega
suures teatejookse tornidesse
kõnnuisi jne. Tuleõrje lihtis
toimusi ka võistlused maa-
konna ulatuses, mis oli
suureks sündmuseks. Tuleõrje
seltsil oli pühapäevadeks.

20 - 25 liikmeline. Pärast
hoone õppisid seal põllumajanduse
selgeks. Põllumajandus seltsi
olide koostamine eesküsimine
talupidimised, kus arutati põllu-
majanduse arendamise küsimusi
kõigisid esitamas ja tarkust
jagamis. Zootehnikand, agrotehnikand
käidi vaatamas ekskursioonidena
eeskujulikke talusi vabariigi
alalises. Näideti ja peeti au-
Raamatukogu selts tegelus peamiselt
näidendite õppimise ja lavasta-
misega. Ka laulukoor kuulus
Raamatukogu seltsi juurde.

Raamatukogu juurde oli koostamine
valla intelligent, kooli-
õpetaja, vallakirjutaja ja
teised kirjandusturid. Igal
pühapäeval oli võimalik laenata
da kogust raamatuid. Kui
valmis aga sulistõye ühingu
seltsimaja, siis loodi raamatukogu
valla majast seltsimaja
ja sulistõye ühingu ja raamatukogu
seltsi hakkasid koos
toetama, ühinesid ja kõik
näidendid ja peode toimised
sulistõye ühingu nimel.

4
Punaste selts korraldab tunde-
valmistamist, kangamõlemise,
teegeldamist, sukakudumise, kang-
kaetumise ja ei tea veel millised
kursused. Korraldada tehti
mis ei ole sel ajal väga moodis
Naiskodukaitsse tegevusest kuigi-
palju ei tea, kuid põhinu
oli vist isikliku andmise õppimine
ja saritavõõppused. Mõeldav, et
ka nende ei oma vorm. Heli-
simine kleit, kas ümber vasaku
või parema wae varu valge
sida, mille pehme rist. Samuti
oli ka kaitseliitlaste oma vorm,
mida soovis korraldada endale
mumit seda. Kõrvaltlik vormi
kanda ei olema peale mitsi.
Maakoorte ringi koostes
peamiselt noortest inimestest
ka selle ringi programmi
ei palju spetsiifika. Paljudel
liikmetel ei ole kodudes n.ö.
katsealapid, kus kasvatati ja
aretati mitmesuguseid kultuuri-
taimi ning kus püüdis kõnnu
kasvatada, maasikaid, vaarikaid,
kerke ja veel väga palju muud
aia kasvatavaid kultuuri.
Oli kombeks valute-valul
ringi liikumise üksteise

saarutus; vaatamas kaia.
 Tegeldi veel rahvatantsuga,
 mängiti võrkpalli. Siis oli
 igas külas oma võrkpalli
 väeajak. Korraldati püüpeeva
 õhtuti tantsuõhtuid põnnitelt
 talumajades. Maanoorte ringid
 oli oma keelpilliorkester.
 Vaupäeva õhtul üritusi ei
 olnud.

Sei meelde tuleb, kes olid
 nende seltside eestvedajad, siis
 on järvand meelde, et igal
 seltsil oli 3-4 liikmeine
 juhatus. Tuletojeühingu eest-
 vedajateks olid Kallur Kõva
 mehed Otto Vilibet, Otto Kukko
 Hemari Kõva. Nadalamast Rudolf
 Roosmaa, Eduard Tarna.

Okkaturust Rigastik. Rudolf Saar.
 Raamatukogu selts: eestvedajate
 olid peamiselt Nadalama küla
 inimesed. August Kivimaa, Eduard
 Saulep, Ella Saulep, Kalbest;
 Ella Lummo, kooliõpetaja Evi
 Saalpeelt (Kivimaa) Paul Hamburg
 Kõitua Kaitseliitu oli haigete
 üle valla mehi, siis ka jult-
 konda kuuluks mitmeid muu

6
Korvpallit ülemaks oli Alfred
Pelliskivi ja teiste ülemuste
hulka kuuluvad veel Eduard
Zaar otukatkust. Osuati Teesaar
Mardalannast Joh. Oberg (Oruste)
Klavarast ja veel Kettua rügi-
mõisast kellele minna
uus tamm. Põllumuste Seltsi
eestvedajaks olid Joh. Saalu.
Hilman Kõlv. Ed. Roosma.
Puuraste Seltsi eestvedajaks
oli Kettua Kõrgema Kodumajandus
kooli õpetaja Greenberg. Helmi Kõiv
Kõlvust. Lääriküla Õlla Pärn.
Naiskodukaitsi tegutses samal
Kettua rügemendis ja selle
juhiks oli pi. Aruk

Maaosote ringi hiingel ja
juhiks oli Helmi Undrits. Tema
sõnade järgi oli selle (seltsi)
ringi asutajaks Kettua Kodu-
majandus kooli õpetaja Simon.
Maaosote ringi aktiivsemad
tegelased olid Helmut Rästas.
Asta Päntel, Laine Päntel,
Mai Vasma, Agathe Hiieo.

Kindlasti olen paljude hiina
ajajookme ümbrastamine, kes ütust
ko, teisest ringi loost osa võtma
ja aitama Kettua seltsi
arendada ja edasiviia. Siin

märkiuude ma neid kes olid 7
tol ajal "wawsoal" kellele
õlgadele oli kõrge maskem.
s.o. rahvali kultuuriluge sisse
pühuda; neile õpetada, näitlus
laulukoori juhida, paterakoorijuhata
rahwatantsu õpetajad naidendite
õpetajad. Ei olnud tol ajal
palgalisi kringijuhate ja sellegi
poolest karts võgas seltselur
Lõika käis Nabast taatsest
ja vabast ajast. Ei olnud vaja
kedagi suundida ega palumas
korda. Miwa isiklikult oli
pillimeeste kambas, mängisid
tuletõrje puhkpille; orkestis
ja maakoorte keelpille; orkestis.
Muusika piisiku andis mulle
minu õpetaja August Saekas,
kes ise oli hea muusika õpetaja
ja koolis õpetas meile selge
hooletundmise ja lugemise, mille
tõttu oli neil võimalik õppida
mängida. Sai ka naidendites
kaasa lööda ja ka laulukooris.
Olin ka kaitseleitlane sest kelle
noore poisil polks muldiuud
sõjapüüdist märki lasta

B. Reiko